

CREENCES I REFRANYS DEL MES D'ABRIL

En el mes en què la vegetació reviu i s'obren les flors; d'aquí que els llatins l'anomenessin "aprilis", terme que enclou la idea d'obrir. Els primers dies d'abril són considerats com els més rúfols de la primavera, i segons el dir de la gent no són pas dies d'abril, sinó els més durs del març, com ja vàrem explicar el mes passat.

Malgrat ésser qualificat de gentil i d'escaure's en plena primavera, la parèmia en parla amb molta duresa:

"L'abril, cada dia en fa mil"

"D'abril, un de bo entre mil"

"Quan l'abril no sap què fer, pren el dimoni per conseller"

Durant aquest mes de l'any solen produir-se les darreres fredorades, prou intenses de vegades per a ésser perjudicials a la salut del cos i dels conreus:

"L'abril rient, mata de fred a la gent"

"Abril acabat, hivern passat"

Les pluges tenen una rellevant importància, i la veu popular tant s'exclama per poques com per masses:

"L'abril gentil, tant aviat plora com riu"

"L'abril mullat, de pa ve carregat"

"Mes d'abril, aigua poca i núvols mil"

Els trons d'abril són de bon averany i favorables per a les collites:

"Tronada per l'abril, cada gra en torna mil"

"Abril tronat, bon any assegurat"

Es l'època de l'apetència genèsica per a la majoria de les espècies animals petites:

"Per l'abril, ous i lloques a mil"

"Matant una mosca per l'abril se'n maten deu-mil"

La bonança del temps despulla el bestiar del pelatge i plomatge que els han fet de vestits durant l'hivernada i els fa sortir els nous:

"Per l'abril bell, el bestiar muda la pell"

L'abril és el mes de les flors:

"Per l'abril cada branca fa son fil"

"Del raim per l'abril la flor i pel maig el color"

"Abril, rialles, flors i el maig se m'emporta els honors"

"Per l'abril el prat riu"

Es el temps de l'arribada de molts ocells que venen a passar l'estiu a casa nostra:

"Per l'abril ocells a mil"

"Si vols saber si ja ha arribat l'abril, les orenetes t'ho vindran a dir"

DIES ASSENYALATS

Dia 23, Sant Jordi: Patró de Catalunya. Cavaller i màrtir, és heroi d'una gran gesta cavalleresca que la veu popular universal situa a les terres allunyades de la Capadócia, però que la tradició catalana creu esdevinguda als voltants de la vila de Montblanc.

"Diuen que assolava els voltants de Montblanc un monstre ferotge i terrible que posseïa les facultats de caminar, volar i nedar i tenia l'alè pudent, fins al punt que des de molt lluny amb les seves alenades enverinava l'aire i produïa la mort a tots els qui el respiraven. Era l'estrall dels ramats i de les gents i per tota aquella contrada regnava el terror més profund. Les gents van pensar donar-li cada dia una persona que li serviria de presa, i així no faria estrall a tort i dret. El veïnat va cloure fer cada dia un sorteig entre els vilatans, per saber qui seria lliurat a la fera. La fera se'n devia sentir satisfeta, car va deixar de fer les malvestats d'abans..."

Un dia va voler la sort que fós la filla del rei la destinada a ésser pa del monstre. La princesa era tan jove i gentil que alguns ciutadans es van oferir a substituir-la. Però el rei no ho va voler. La donzella va sortir de la ciutat i s'encaminà cap el cau de la fera, mentre tothom la mirava desconsolat.

Però fou el cas que, quan va ser un xic enllà de la muralla se li presentà un jove cavaller, cavalcant en un cavall blanc i amb una armadura tota daurada i lluent. La donzella, esborronada, li digué que

fugís de pressa, puix que per allí rondava una fera. El cavaller li digué que no temés, que no li havia de passar res, ni a ell ni a ella, per tal com ell havia vingut expressament per combatre el monstre, per matar-lo i alliberar del sacrifici la princesa i la ciutat de Montblanc del flagell que li representava el veïnatge d'aquell monstre. I entre aquestes, la fera va presentar-se i el cavaller d'una llançada la va malmetre. El cavaller, que era Sant Jordi, lligà la bèstia pel coll i la donzella perquè ella mateixa la portés a la ciutat.

El rei volia casar la princesa amb el cavaller, però Sant Jordi que no la mereixia, va dir que havia tingut una revelació divina i que no ho havia fet per ell mateix i per tant no mereixia cap premi. Recomanà a tots que fossin bons cristians i desaparegué misteriosament tal com havia vingut"

Sant Jordi va ajudar molt els catalans en les lluites contra els moros i en la reconquesta de la terra del poder sarraí.

Les Corts Catalanes, l'any 1459, van decretar festa el dia de Sant Jordi, però malgrat això, la festa no va arrelar. Se celebrava una solemne funció a la capella del palau de la Generalitat i es repartien ramelletes de flors i llaminadures a les dames que hi assistien. En ésser disolta la Generalitat, la festa perdé el caient senyoriol que l'havia caracteritzada i es permeté al poble l'accés a la capella que fins aleshores havia estat retringit. També data de llavors la fira de roses. Aquesta era qualificada com la fira dels enamorats, perquè hi anaven les parelles de promesos, els nuvis i els que feia pocs anys que eren casats.

Era costum que ells fiessin llurs companyes amb un ram de roses.

**Costumari Català de
Joan Amades
Teresa Ametller**

JOCS I JOGUINES

MARIGÓ

Martorell

MATERIALS PER LA CONSTRUCCIO

Magatzem:
Carrer Pirineu, 34
Tel. 842 09 38

LA ROCA

